

LEEU-
COU-
DINGSDAG

WARDER
RANT.

den 5 SEPTEMBER.

S P A N J E.

MADRID, den 17 Augustus.

Men klaagt meer en meer over de verbazende toene-
ming van het getal der dieven en straatrovers
door geheel Spanje, en hunne stoutheid gaat zoo
ver, dat zij, zelfs op het midden van den dag, in de groot-
te steden, de wandelaars berooven. Te Saragossa had dit
kondigings maar 2 à 300 schreden van het hotel des gou-
verneurs plaats, waar eene wandelende familie door eene
bende bandieten aangevallen werd. Op het gefcoreeuw
schreeuw echter dadelijk de wacht toe, en kwetste nog een-
gen van de zich daarop voortmakende bende.

O O S T E R R I J K.

WEENEN, den 19 Augustus.

Die talrijke korpsen troepen, welke zich naar Italië op
march begaven, slaan twee onderscheiden wegen in. De
eerste kolom is reeds op march, en begeeft zich door
Beijeren en Tirol. De andere kolom, bestaande uit dertig
regimenten, welke tot heden in Hongarij, in Karinthie,
in Kanale en in Illirij geïntioneerd waren, verzamelt zich
te Trieste, en zal aldaar ingescheept worden.

Men zegt, dat de prins van Alettenich drie verschillen-
de troepen, betrekkelijk de gebeurtenissen van Napels, heeft
aanzonden. De eene is door de Oostenrijksche agenten
aan alle Duitse hoven van de tweede klasse, als aan die
van Beijeren, Saksen, Wurtemberg, Hannover, Baden, enz.
aangezonden, als ook aan den bondsdag te Frankfurt. Men
verricht daarin de aandacht der Duitse vorsten op de ge-
varen, waarmede de revolutie van Napels den algemeenen
vrede en de publieke rust bedreigt. Men meldt daarin,
dat een aanzienlijk korps troepen naar Italië op march
is, ten einde voor de rust der Oostenrijksche provincien te
waken.

De tweede nota is aan de Italiaansche vorsten geadres-
seerd; Oostenrijk biedt hun daarbij zijne bescherming aan
tegen alle aanrandingen, en vernieuwt den waarborg van de
onverwondbaarheid en onafhankelijkheid hunner staten.

De derde nota is aan de groote Mogendheden gerigt.
Men noodigt hen uit, om mede te werken tot het nemen
van maatregelen, betrekkelijk de zaken van het koninkrijk
der Beide-Siciliën.

De aanslaande komst van Keizer Alexander alhier is het
onderwerp van vele gesprekken. Lieden, die wel onderrigt
meenen te zijn, verzekeren, dat het oogmerk van die reis
op het tegenwoordig tijdstip voornamelijk ten doel heeft,
om met zijne geallieerden den tegenwoordigen staat van
Europa in overweging te nemen, en dat ook, om die reden,
de Koning van Pruisen tot deze bijeenkomst is uitgenoo-
digd. Men herinnert zich ook, dat de geallieerde Mogend-
heden zich verbonden hebben, om alle drie jaren bij den
anderen te komen, en dat de gene hunner, welke niet in
persoon deze bijeenkomst zoude kunnen bijwonen, een van
deszelfs vertrouwde ministers zoude zenden. De aanslaan-
de bijeenkomst, zegt men, is, bij het vertrek der Mo-
gendheden uit Aken, tegen het voorjaar van 1821 bepraald;
doch de gebeurtenissen, in dien tusschentijd voorgevallen,
vooral die van Spanje en Napels, hebben die Vorsten tot
eene spoedigere bijeenkomst te hebben geroepen.

De berichten, welke men hier uit Sicilië heeft, en tot den
31 juli gaan, zijn niet gunstig. Volgens dezelve, heeft het
provisorieel gouvernement, dat zich te Palermo gevestigd
heeft, niet veel meer dan den schijn van gezag, en blij-
ven, zoo wel in die ongelukkige stad als door geheel Si-
cilië, allerlei wanorden heerschen; op het platte land voor-
al, zijn steeds plundering en moord aan de orde van den
dag, en schijnt de woede des volks geene palen te ken-
nen. Behalve dat het gemeen in Sicilië het overal eens is
met die van Palermo, en onder de tegenwoordige omstan-
digheden de afscheiding van het koninkrijk Napels begeert,
willen ook verscheidene steden eene lijn met de hoofdstad
trekken; althans zeker is het, dat tot dat einde de Prins
Elguarnera van Catanea te Palermo is aangekomen, met
volmachten, door 7000 inwoners geteekerd. Siracusa en an-
dere steden zouden ook denzelfden wensch hebben geuit.
Te Napels zelve zag het er, volgens de laatste hier ont-
vangen en tot den 7 dezer gaande berichten, niet gunstig
uit; er heerschte wel eene schijnbare rust, maar alles kon
diede aan, dat daar niet op te vertrouwen was; een groot
aantal aanzienlijke lieden hadden hunne vrouwen en kin-
deren van daar weg gezonden; elk schafte zich allerlei soort
van wapenen aan, en de gewerksmakers konden niet voldoen
aan alle de aanvragen; het geheele volk was gewapend, of
schoon op zeer onderscheidene wijzen, en onder hetzelfde
fictieus zelf in twee factien verdeeld waren, namelijk in
conflicteel en in republikeinen.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 28 Augustus.

De stad Brest is het tooneel van oproerige bewegingen
gewees, waarvan de gevolgen zwaarwichtig genoeg ge-
weest zijn, om de aandacht van het gouvernement tot zich
te trekken.

De procureur-generaal Bellart, (die hier thans van zij-
ne reis naar Bretagne terug is, en den 25 met het municipa-
al ligchaam de eer had, zijne opwachting bij den Koning
te maken, en bij die gelegenheid door Z. M. op het
vleischdorst behandeld werd,) des avonds van den 5 dezer,
op die reis, te Brest aangekomen zijnde, vormde zich
voor zijn verblijf eene zamenfcholing, welke de dreigende
kreten aanhief van weg met Bellart! weg met den verrade-
der! weg met de regter zyde! dat hy dadelijk vertrekke,
of... Gedurende eenige oogenblikken moest men voor
dien magistrantspersoon vreezen. Des anderen daags kwam
de heer Guilhem te Brest binnen, ingehaald door eene
menigte te voet, te paard en in rijtuigen, roepende: leve
Guilhem, leve de afvaardigden van de linker zyde! en
kort daarop vernieuwden zich de tooneelen van daags te
vooren voor het verblijf van den heer Bellart. De zwak-
heid van het, in deze omstandigheden, door de plaatselijke
autoriteiten gehouden, gedrag had hare natuurlijke gevolgen.
De antleggers der wanorden vernemen hebbende, dat de
heer Bourdieu, procureur-generaal bij het hof van Ren-
nes, en onder wiens ressort Brest behoort, voornemens

was om naar laatstgemelde stad te komen, kondigden open-
lijk aan, dat deze dezelfde beleedigingen te wachten had
als zijn collega. In de daad werden zijne komst en ver-
blijf, den 16, gekenmerkt door dezelfde schandelijke too-
neelen; en de nationale garde, door den maire eindelijk te
hulp geroepen, kwam maar slecht op, en van de wilde
in de wapenen gekomenen, die niets deden tot stilstand van
de oproerigheden, mengden zich zelfs nog eenige onder
de oproermakers.

Reeds is, op last van het gouvernement, eene gerege-
lijke informatie bevoien, en de schuldigen zullen de straf-
fen niet ontgaan, bij ons wetboek bepaald tegen het be-
leedigen van eenen procureur-generaal in de uitoefening zij-
ner functien, en van leden der kamer van afgevaardigden,
wegens hunne uitgebrachte gevoelens.

Ten bewijze, dat de laatste zamenzwering ook hare tak-
ken naar buiten had, meldt de Gazette de France van he-
den, dat, toen de telegraaf te Kamerijk berigt bragt, dat
de zamenzwering ontdekt en de hoofden gearresteerd wa-
ren, dadelijk 6 officieren van het legioen van de Seine van
daar de vlucht naar België genomen hebben; twee daarvan
zouden aan de grenzen nog gevat en naar Parijs vervoerd zijn.

N E D E R L A N D E N.

DORDRECHT, den 1 September.

Gepasfeerden zondag is aan den Kinderdijk een plezier-
vaartuigje van Rotterdam ongelagen. Drie van de zich
daarin bevindende personen werden gered, maar drie andere
verdrongen. Van deze laatste werden er dien eigen en den
volgenden dag twee, beide vrouwen, opgevist, en de
derde, een manspersoon, is eerst dezen morgen ontdekt en
opgehaald.

LEEUWARDEN, den 4 September.

Na het ingekomen berigt van de uitvoerige tentoonstel-
ling te Gent, medegedeeld in onze Courant van den 1 de-
zer, waarin wij het genoegen hadden, onder de met Me-
dailles vereerden te noemen den heer EIJSSINGA, van
Franeke, — vernemen wij, dat ook aan den heer F. N. VAN
LOON, te Irnsum, is toegewezen eene Medaille van Brons,
voor een geleverd model eener overdekte reddingboot,
welke, naar het oordeel van deskundigen, de bekende vaar-
tuigen van die soort overtreft. Eerlang zal deze boot wor-
den gebouwd, en aan de werkdadige ondervinding op zee
onderworpen zijn.

EXTRACT uit een particulieren Brief.

Gaarne berigt ik U het eenen ander ten opzichte der kolo-
nie, waarik onlangs wederom geweest ben. Volledig ver-
slag kan ik U er niet van geven, zonder te langwijlig te
worden. Hetgeen gij er van gehoord hebt, is niet over-
dreeven. In de Kolonie no. 1, waar de beschouwer laatst-
leden zomer den grond te zandig hield, om er wat goeds
van te maken, stond het gewas zoo, dat men het, met
dat van de vruchtbaarste zandgronden, althans gelijk stellen
kan. De aanleg der Kolonie no. 2 is uitmuntend. Hier is
het tichelwerk; bijna 300.000 steenen waren er in den
oven, en zijn nu reeds gebakken. Een groote voorraad
was daartoe reeds weder gereed, en er worden dagelijks
10.000 steenen gevormd. Klei, hout en turf is er in over-
vloed. De aanleg der kolonie no. 3 overtreft alles. Langs
eenen lijnrechten weg, zijnde de postweg van de Bleis-
naar Steenwijk, heeft men, ter lengte van ongeveer een
half uur gaans, aan beide kanten huizen; en nog twee dier-
gelijke rijen, ter lengte van ongeveer 4 uur gaans ieder,
loopen Noord-Oostelijk. — In de Kolonie no. 2 en 3
hebben de huizen eene andere bouwwijze, dan in no. 1.
Ieder huis, hetwelk voor eenen arbeider uitmuntend is,
heeft 1800 □ roeden grond om te bouwen. In aanmer-
king genomen, dat laatstleden wint alles nog dorre heide
was, staan de vruchten over het algemeen goed, en de
boekweit was voortreffelijk. Men behoeft slechts de ko-
lonisten aan te zien, om te vernemen hoe zij het hebben.
Zeker treft men er wel eenen onvervroegden, die den
vreemdling zoekt te misleiden; maar men beschouwt terstond
zijne schaamte, wanneer hij merkt, dat men wel onderrigt
is. De geregelde orde en werkzaamheid is opmerkelijk. Met
oneindig meer genoegen beschouwt de menschenvriend de
zelve, dan die der Eijzen. Alle zwarigheden, zoo dikwerf
ingebragt, verdwijnen meer en meer. Ik durf U en ieder
vrijmoedig aanraden: ga, en ziet. Maar niet geijk de me-
nigte, die, of eenige treden ver gaat in de Kolonie, tot dat
zij er een oppervlakkig gezigt van heeft, of op zijn best
er doorrijdt, en zegt: ik heb het gezien! gij moet alles
bezien, daar alles voor U open staat. Ziet gij, hoe het
rondom het huis van den kolonist is, veilig kunt gij reeds
besluiten, hoe het daar binnen is: meer of minder net. Ga
dan in de onderscheidene huizen, in de spijlschool, in het
schoolgebouw, in de huizen der onder-directeuren, in het
voorheen zoogenaamde magazijn, enz. Vooral moet gij de
onderscheidene werkzaamheden te huis en te veld beschou-
wen; dan keert gij zeker terug met den wensch: namen
toch mijne Landgenooten er meer deel aan! werden er op
deze wijze vele duizenden terug gegeven aan de maatschap-
pij! werd op deze wijze het aankomend geslacht tot nutti-
ge, brave en arbeidzame leden in de zamenleving opge-
kweekt! heerschte er overal die orde en werkzaamheid,
dan ware de behoefte, die dagelijks aangroeit, minder!
wilt gij op de rechte wijze weldadig zijn, mijn vriend!
spreek dan overal, waar gij kunt, ten voordeele van deze
schoone inrigting van weldadigheid; niet uit vrees, dat zij
anders te niet gaan zal; maar doe dat, om den menschen-
vriend aan te wijzen, hoe hij op de beste wijze helpen
kan, in den, reeds vrij algemeen, en nog steeds klim-
menden nood.

124ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

- 3de Lijst. No. 30888, 32701, ieder een prijs van f 1000.
4de Lijst. GEENE.
5de Lijst. No. 36844, een prijs van f 1000. No. 22145,
een prijs van f 2,500. No. 16313, een prijs van f 1000.
6de Lijst. No. 24451, een prijs van f 1000.
7de Lijst. No. 13005, een prijs van f 10,000. No. 10925.
(Het vervolg op de kant dezer bladzyk.)

* * * Mijne geliefde echtgenote, TRIJNTJE WAAR-
DENBURG, verloor heden van eenen Zoon.
FRANKER, den P. L O L C A M A.
30 Augustus 1820.

NEUWLAND, den 31 Augustus 1820. Heden ver-
loorse zeer voorpoedig van eenen welgeschapene Dochter,
KLAASKE II. BREURSMA, geliefde echtgenote van
O. A. B R E U R S M A.

* * * Heden beviel van eenen welgeschapene Dochter,
ELISABETH LIJCKLAMA a NIJEHOLT, geliefde echt-
genote van
HARLINGEN, den. JOHs. W. RUITENGA.
1 September 1820.

* * * Heden beviel gelukkig van eenen welgeschapenen
Zoon, JELTJE ANKRINGA, geliefde echtgenote van
LEEUWARDEN, den D. V O N K,
3 September 1820. Mr. Timmerman.

* * * Heden namiddag ten twee uren, verloorse zeer voor-
spoedig van eenen welgeschapene Dochter, EELKJE IJ-
IJKEMA, geliefde echtgenote van
HARLINGEN, den PIEBO S. WIARDA.
29 Augustus 1820.

* * * Heden beviel gelukkig van eenen welgeschapene Doch-
ter, H. H. BRANDER, geliefde echtgenote van
LEEUWARDEN, den S. W. V E L D S.
30 Augustus 1820.

* * * Heden morgen beviel mijne geliefde echtgenote,
SJOUKJE OUDERSMA IERINGA, zeer voorpoedig
van eenen welgeschapene Dochter.
LEEUWARDEN, W. C. STAR LICHTENVOORT.
den 31 Augustus 1820.

* * * Heden vóór ten 6 uren, verloorse, door Gods goed-
heid, van eenen welgeschapenen Zoon, SARA VAN DER
SLUIS, geliefde huisvrouw van M. V. D. B O S C H.
LEEUWARDEN, den 1 September 1820.

den uitgenoodigd, om op Donderdag den 14 September
aankomende, des namiddags ten 2 uren, eene Redevoering
van den Wel. Eerw. Zeker Geleerden heer F. BEKIUS,
Predikant te Damwoude, in de Kerk te Dookum, aan te
hooren, en, na het eludigen van dezelve, te compareren ten
huize van de weduwe van A. H. van der Werf.
Uit last van den heer President van bovenge-
noemd District,
J. P. BRUINWOLD RIEDEL, Secretaris.

* * * Getrouwd:
Yist, den JAN W. OPPEDIJK, Ea
27 Augustus 1820. JETSCHE L. VAN DIJK.

* * * Getrouwd:
JAN P A L S K I N G M A, te Baard.
En IJNKE SJOERDS MEINSMA, te Beers.
BAARD, den 27 Augustus 1820.

* * * Heden beviel van eenen Dochter, JOHANNA VI-
TRINGA COULON, geliefde echtgenote van
LEEUWARDEN, den P. KOUMANS SMEDING.
28 Augustus 1820.

een prijs van f 1000. No. 19750, een prijs van f 5000.
8ste Lijst. GEENE.
9de Lijst. No. 17736, een prijs van f 1000. No. 34675,
eene premie van f 1000. No. 12132, een prijs van f 25,000.
No. 1060, eene premie van f 1000. No. 27657, 29444,
ieder een prijs van f 1000.
10de Lijst. No. 12915; eene premie van f 2000. No.
18552, een prijs van f 40,000. No. 26303, eene premie
van f 2000. No. 35145, een prijs van f 1000.

De Leden van het Nederlandsche Bijbelgenootschap in
Franeke, Franeke, teel, te Bistaten Baradeel, uitmaken-
de het vierde District der Vriessche Afdeling van hetzel-
ve, worden verzocht te verschijnen, op de gewoone jaar-
lijksche Vergadering, welke nu zal gehouden worden op
aankomenden Dingsdag den 12 September, des voormid-
dags ten 10 uren, ten huize van den heer Bülger, in het
Lieren Logement te Franeke.

FRANKER, den W. ZIMMERMANN,
4 September 1820. Secretaris.

De Leden van het tiende District der Vriessche Bijbel-
vereniging, van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, wor-

